

Het padel van het wielrennen

"Gravel is het padel van het wielrennen", aldus voormalig profrenner, Wielerclub Wattagist en gravelfanaticus Jan Bakelants in de aanloop naar het WK gravel in Leuven begin oktober. Waarmee hij doelde op het feit dat gravelbiken, zoals padel in vergelijking met moedersport tennis, toegankelijker, laagdrempeliger en gewoon leuk is. Dat zou ten koste gaan van het veldrijden, aldus ook Bakelants. En daar was veldritcoryfee Sven Nys het dan weer hartgrondig mee oneens. In het diehard cyclocrosskamp leeft nog steeds de hoop dat veldrijden ooit (winter)olympisch wordt. Buiten de beperkte mondiale dimensie is er de restrictie dat dat dan op sneeuw (of ijs, zou in principe ook mogen) dient te gebeuren. Maar dat zou je dan evengoed ook weer met een gravelbike kunnen gaan doen, waarna euh... snowbiken (?) olympisch zou worden. De toekomst zal het uitwijzen. (MH)

FOTO: ANFOTRIEICA, DAVID BINTENS

Column

Gevonden: een sportminister (m/v) voor Vlaanderen

DOOR JEROEN SCHEEDER

"Wissel van de macht", luidde de kop van de podcastaflevering van *Sporza Daily* waarin wordt ingezoomd op wie de nieuwe Vlaamse minister van Sport is en wat de contouren van het toekomstige sportbeleid in Vlaanderen zullen zijn. De kopstuktekst op de website verduidelijkt dat met de aanstelling van de nieuwbakken Vlaamse regeerploeg aldus ook een kersverse sportminister is benoemd, dat het opnieuw een Vlaams-nationalistische politicus/-a is die deze post zal bekleden en dat het de eerste vrouwelijke minister van Sport in Vlaanderen zou zijn. Dat vergt enige duiding.

Vlaanderen kent sinds 1969 een zelfstandig sportbeleid. Dat is enigszins merkwaardig, omdat de formele overdracht van de sportbevoegdheid van het nationale naar het Vlaamse bestuursniveau pas kon plaatsvinden nadat de Vlamingen over een eigen parlement beschikten. Dat gebeurde in 1971 met de installatie van de Cultuurraad voor de Nederlandse cultuurgemeenschap, zoals de voorloper van het huidige Vlaams Parlement heette. Dat 1969 voor het Vlaamse sportbeleid evenwel als een kantelmoment kan worden beschouwd, heeft veel te maken met het feit dat er nog voor de aanvang van de staatshervorming van 1970 al sprake was van nationale ambtenaren die uitsluitend met Vlaamse sportmaterie werden belast. Samen met de toenmalige Belgische Radio en Televisie (BRT) –vandaag de VRT– was het Bestuur voor Lichamelijke Opvoeding, de Sport en het Openluchtlevens (BLOSO) –vanaf 1991 het Commissariaat-generaal voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openluchtrecreatie en sinds 2016 het Intern Verzelfstandigd Agentschap Sport Vlaanderen, kortweg Sport Vlaanderen– een van de eerste administraties die in functie van de taalgroep werd opgesplitst en in de aanloop naar meer culturele autonomie werd overgeheveld naar de Vlaamse Gemeenschap in wording.

Dat de minister van Sport in zijn of haar tituluur volwaardig naar 'sport' mag verwijzen, is een recente verworvenheid. En dus niet zo vanzelfsprekend als vandaag op het eerste gezicht lijkt

Ondanks die vervroegde startdatum zou het nog dertig jaar duren vooraleer er in Vlaanderen een titelvoerend sportminister werd benoemd. Tussen 1969 en 1999 was het immers de minister van Cultuur die de verantwoordelijkheid over sport droeg. Dat zit zo: nadat de sportbevoegdheid voorheen respectievelijk onder de departementen Onderwijs en Volksgezondheid was gekazerneerd, zou het vanaf de jaren zestig bij Cultuur ressorteren. Het was dan ook de cultuurminister die de sportlakens uitdeelde – al zou sport de link met Onderwijs en Gezondheid nooit echt loslaten. Voor meer dan de helft van zijn inmiddels 55-jarige bestaan had het Vlaamse sportbeleid aldus de minister van Cultuur als politieke beleidsverantwoordelijke. Of nog: dat de minister van Sport ook effectief in zijn of haar tituluur volwaardig naar 'sport' mag verwijzen, is in het geheel van de Vlaamse sportbeleidshistoriek dan ook eerder een recente verworvenheid. En dus niet zo vanzelfsprekend als vandaag op het eerste gezicht lijkt.

Er is nog een andere opvallende ontwikkeling in de geschiedenis van het Vlaamse sportbeleid. In de jaren zeventig, tachtig en negentig van de vorige eeuw en de jaren nul van de huidige eeuw was de sportportefeuille afwisselend in handen van christendemocraten en (sociaal)liberalen. Vanaf 2009 namen Vlaams-nationalisten het sportroer over. Tot op heden, zo blijkt. Hoewel tijdens de colleges van het vak sportpolitiek stevast wordt gedoceerd dat in Vlaanderen nauwelijks sprake is van een geideologiseerde sportbeleid(s)uitvoering, wordt in het Vlaamse Regeerakkoord 2024-2029 opnieuw benadrukt dat het de ambitie is om Vlaanderen als een echte sportnatie te laten uitgroeien. Vlaanderen

internationaal als een sport-brand positioneren moet zeker bij nationalistes als muziek in de oren klinken.

Ten slotte de bewering dat Annick De Ridder de eerste vrouwelijke minister van Sport in Vlaanderen zou zijn. De bovenstaand geschetste historiek van het Vlaamse sportbeleid indachtig is enige bijsturing hier op zijn plaats. Van 1974 tot 1981 was Rika De Backer-Van Ocken minister van Nederlandse Cultuur en dus bevoegd voor het sportbeleid in Vlaanderen. Hoewel in haar tituluur niet expliciet naar 'sport' werd verwezen, is het onder haar ministerschap dat de eerste Vlaamse sportdecreten werden uitgevaardigd. Dat sportwettelijk kader zou onder meer de structurele basis leggen voor het uitbouwen van zowel het lokale als federatiegebonden sportlandschap dat vandaag nog steeds een van de speerpunten van het sportbeleid in Vlaanderen is.

Annick De Ridder is sinds de start van het Vlaamse sportbeleid in 1969 de vijftiende minister die een sport-mandaat in handen krijgt. Houden we rekening met het aantal ambtstermijnen en niet louter namen, dan gaat het zelfs om het 31ste sportministerschap. In diezelfde periode tellen we tot op heden drie leidend ambtenaren aan het hoofd van de Vlaamse sportadministratie. De continuïteit van het beleid zit bij de administratie. De minister is het gezicht, het ministerie het geheugen. ●

Prof. Jeroen Scheerder is hoogleraar sportbeleid en sportsociologie aan de KU Leuven en research associate van de UNESCO Chair for Sport, Development, Peace (SDP) & Olympic Education aan de Faculty of Community & Health Sciences van de University of the Western Cape (UWC).